

Orientering om bindende kapacitet og regionernes mulighed for at hæve denne midlertidigt

Den 21. februar 2024 har Styrelsen for Undervisning og Kvalitet (STUK) udstedt bekendtgørelse nr. 162 om kapacitetsfastsættelse og profilgymnasier på de gymnasiale uddannelser (Kapacitetsbekendtgørelsen). Bekendtgørelsen, der er en revidering af en tidligere, trådte i kraft den 1. marts 2024. I forlængelse heraf finder styrelsen anledning til at orientere nærmere om en ny bestemmelse i bekendtgørelsens § 5, stk. 3, og retsvirkningen heraf.

Hensigten med den nye bestemmelse, der orienteres om her, er at muliggøre en større grad af fleksibilitet i kapacitets- og fordelingsprocessen til gavn for ansøgere såvel som institutioner og regioner. Det er således styrelsens forventning, at den nye bestemmelse vil kunne bidrage til, at de gymnasiale institutioner lettere kan få plads til de ufordelte ansøgere og eftertilmeldere, som regionerne har ansvaret for at fordele.

Kapacitetsfastsættelsesprocessen

Den årlige fastsættelse af kapaciteten for de treårige uddannelser til teknisk, merkantil og almen studentereksamen, den toårige uddannelse til hf-eksamen samt pre-ib afsluttes med, at de endelige kapaciteter forventeligt udmeldes den 24. april 2024.

På den baggrund fordeles ansøgerne til de gymnasiale uddannelser via den centrale elevfordelingsmekanisme. Fordelingsmekanismen vil dog ikke kunne fordele alle ansøgere pga. kriterierne for fordelingen. Disse ufordelte ansøgere skal efterfølgende fordeles af regionerne. I den forbindelse kan regionerne hæve kapaciteten midlertidigt for at få plads til de ufordelte ansøgere. Ligeledes kan regionerne hæve kapaciteten midlertidigt til bl.a. skiftere og eftertilmeldere, hvis det er nødvendigt.

For så vidt angår ufordelte ansøgere henvises der til notat om regionernes fordeling af ufordelte ansøgere, som I finder [her](#).

12. april 2024
Sagsnr.: 24/08853

Styrelsen for Undervisning og Kvalitet
Teglholmegade 1
2450 København SV

Telefon: +45 33 92 50 00
www.stukvum.dk

CVR-nr.: 29634750

Børne- og
Undervisningsministeriet

For så vidt angår eftertilmeldere henvises der til forståelsespapiret om fordelingen af eftertilmeldere, som I finder [her](#).

For så vidt angår skiftere henvises der til notat om ansøgere og elever der ombestemmer sig, som I finder [her](#).

Det bemærkes, at regionerne også kan hæve kapaciteten midlertidigt i andre sammenhænge. Det gælder fx i tilfælde af, at udfaldet af en genoptagelse eller klage medfører, at ansøgeren skal have plads på den pågældende institution eller afdeling, eller hvis en af institutionens elever skal gå første år om (en såkaldt omgænger) (jf. § 6, stk. 1, nr. 1-2 i Kapacitetsbekendtgørelsen).

I det følgende redegøres der nærmere for, hvad det indebærer, når regionen hæver kapaciteten midlertidigt, herunder hvordan det adskiller sig fra den tidligere bestemmelses ordlyd.

Den tidligere gældende regel

Det følger af **den tidligere gældende** bestemmelse i § 5, stk. 3, i kapacitetsbekendtgørelsen, at:

Den endelige kapacitet er bindende for institutionen, men kan hæves af regionsrådet med en eller flere elevpladser [...]

Det fulgte af bestemmelsens ordlyd, at STUK fastsatte den endelige kapacitet, der var bindende, og at denne kunne hæves af regionen. Herefter var det den kapacitet, som regionen havde hævet til, der var bindende for institutionen.

Eksempel

Det betød fx, at når regionen hævede kapaciteten på et udbud fra 180 elevpladser til 185 elevpladser med henblik på fordeling af fem eftertilmeldere, så blev 185 den nye endelige kapacitet. Hvis der herefter kom yderligere tre eftertilmeldere, ville institutionen være forpligtet til at optage disse tre eftertilmeldere, hvis der var opstået ledig kapacitet inden for de 185 elevpladser.

Den gældende regel

Med den reviderede bestemmelse, kan regionen fortsat hæve kapaciteten, men kapaciteten hæves ikke til et nyt, endeligt niveau. Det følger således af **den gældende** bestemmelse i § 5, stk. 3, i kapacitetsbekendtgørelsen, at:

Den endelige kapacitet er bindende for institutionen. Regionsrådet kan hæve kapaciteten midlertidigt for at skabe plads til en eller flere ansøgere eller elever [...]

Med denne bestemmelse er det nu fastsat, at det "kun" er den endelige kapacitet, der er fastsat af STUK, som er bindende for institutionen. Regionen kan stadig hæve kapaciteten for at skabe plads til ufordelte, skifttere og eftermeldere, men det er nu fastsat, at denne hævelse kun er midlertidig. Det vil sige, at hvis regionen hæver kapaciteten midlertidigt (til bl.a. ufordelte ansøgere, skifttere eller eftermeldere), og der efterfølgende sker frafald, vil det ikke medføre, at institutionen fremadrettet er bundet af at skulle optage eventuelt nye ansøgere inden for den hævede kapacitet. Det vil således stadig være de endelige kapaciteter, der er udmeldt af STUK, der sætter de kapacitetsmæssige ramme for institutionerne.

Eksempel

Hvis STUK fx har udmeldt en endelig kapacitet på 180 elevpladser for et givent gymnasialt udbud, og regionen efterfølgende hæver kapaciteten midlertidigt for at skabe plads til fem ufordelte ansøgere, vil det fortsat være den endelige kapacitet udmeldt af STUK, der sætter den kapacitetsmæssige ramme for udbuddet. Hvis der på et senere tidspunkt fx kommer syv eftermeldere, og der ikke er plads inden for den endelige kapacitet på 180 elevpladser, vil regionen igen skulle hæve kapaciteten midlertidigt for at skabe plads til de pågældende syv. Hvis der derimod er sket et frafald, så det samlede elevtal er under den endelige kapacitet på 180 elevpladser, vil disse ledige pladser være tilgængelige for andre.

Økonomi

Alle elever på 1. årgang, der er indskrevet på institutionen på tælle dagen vil indgå i beregningen af institutionens tilskudsudløsende aktivitet for 4. kvartal. Det gælder uanset om fordelingen er sket på baggrund af en midlertidig hævelse af kapaciteten eller ej.

I den forbindelse bemærkes, at der, er visse muligheder for at opnå tilskud for samtlige elever, selvom den maksimale gennemsnitlige klassekvotient på 28 overskides, jf. §§ 10-14 i bekendtgørelse om tilskud mv. til institutioner for almen gymnasiale uddannelser og almen voksenuddannelse mv. En nærmere beskrivelse af dokumentationskrav herfor mv. findes på nedenstående link:

<https://www.uvm.dk/institutioner-og-drift/oekonomi-og-drift/regulere-institutioner/tilskud-til-institutioner/tilskud-til-almen-gymnasial-og-voksenuddannelse>

Med venlig hilsen

Olivia Dingsøe Christensen
Fuldmægtig